

IONAA

(Jonah – Jona)

Ionaava Kotira qaqirakero vonaini vura

1 ¹Amitaira maaqu Ionaava vauvaro vo enta Noravano Kotiva vira tiva amiro ²tiharo, Are himpira nora vatuka Niniveni oruntera vi vatanaaka qora kaiqa vare varia uvara vika qoqaa tiva nimiane. Te tavauraro vika qora kaiqa vare varia okarava uritarakero vaivo, tiro.

³Noravano Kotiva minti tuvaro Ionaava, Te kia mini virerave. Te qaqirake vonaini virerave tivakero, vo vatuka Tasisini vireva auti vaura. Viva Jopaini otuntero Tasisini vuaina *sipira* rantakero, *sipi* vira koqaa aqukero viraqi vaarintero tiharo, Te Nora Kotira qaqirake Tasisini oru vairerave, tura.

⁴Ionaava minti tivakero *sipiqi* vaarintero vuvaro viraqaahairo Noravano Kotiva tuvaro nora uvaivano nora namariqaa uti vauvaro aaronaavanovata uti vauvaro *sipivano* raqaviro taiqa vuarirava aumaiqura.

⁵Mintumanta *sipiqi* kaiqa varo vaiintika voqamake qete vaiha vinavuka nái variqa, vo variqa vo variqa naaramaqi vi vaiha, Tinavu kahaqiate, tivaqi viha, *sipivano* vuaqa ntaarire ti, vo *kaako* vo *kaako* viraqihai vara vaavi namariqi aqu aquma kora. Vika vo haika vo haika nora namariqi aquke vauvaro Ionaava *sipi* ataaqi otuntero vaita aavata viro vaura.

⁶Viva vaite vauvaro *keptenivano* viva vaunaini otuntero tiharo, Nantivarae are qaqi vaite variaro? Himpira nena variqavata aarairaro viva tinavu kahaqiarire. Ai variqavano tinavuara mpo ike tiva timiteharo tinavu vehakuma timitairera, kia tenavu qutu vuare, tiro.

⁷Viva minti tumanta *sipiqi* kaiqa vare vau vaiintinavuka nai ire nai ireha tiha, Ta vaiintira kaarae maa okarava tinavuqaa qovaraqivo? Kaiqe *satu* arukeha vi vaiintira autu ranta kaare, tivake vika *satu* arukeha tavovaro Ionaara autuvano qovarama vura.

⁸Mintumanta vika tiha, Oho, are tinavu quqaa uva tiva timiraqe iriare. Ai okara kaarae maa okarava tinavuqaa qovaraqivo? Are nana

kaiqa varaaravave? Are taihairae aniaro? Ai maaqa tainie vaivo? Are ta vatanaavave? ti.

⁹Vika minti tuvaro Ionaava vika náí tiva nimiro tiharo, Te Hiparu vatanaakave. Te Noravano Kotiva naaruvaini vai Variqara autu tuaherake vauraukave. Noravano Kotiva nora namarivata vatavata autukero vataivave, tiro.

¹⁰Ionaava minti tivakero viva Nora Kotira uva qaqirakero vonaini vuare tu uvaravata vika tiva nimumanta iri, vika voqamake aatu itomanta tiha, Oho, are mintiharama qora kaiqama vara kaarao, ti.

¹¹Vika minti tivake tavovaro nora namarivano voqavata *sipi* vira venta venta i vaumanta vika Ionaara ireha tiha, Tenavu ai nantia kaariraro nora namarivano oti vaiqiro tirema kero varianarove? ti.

¹²Vika minti tuvaro Ionaava tiharo, Ne ti utu vare nora namariqi vara vaavi aqu kaivaro namarivano oti vaiqiro tirema variarire. Te virara kankomake irunarave. Te maini anunara kaarama aaronavano niqi govaraiqivo, tiro.

¹³Ionaava minti tumanta vika kia vira namariqi aqu kaataa umanta vika tiha, Kaiqe namari rairaqi viha *sipi* vuru varuva auvahini kaare, tivake namari rairaqi viha tavovaro vika kaiqa varova kia ho aruvuvaro nora namarivano *sipi* vira qaqiqai anomakero venta venta i vaumanta ¹⁴viraqaahai vika Nora Kotira aareha tiha, Oho, Noravauvo, tenavu aima aare vauro. Tenavu maa vaiintira nora namariqi aqu kaarirara are kiama tinavuqaa uva vatehara tinavu haru kaane. Are tianantema keroma, aaronaa maava govaraiqivo, ti.

¹⁵Vika minti tivake Ionaara utu vare vara vaavi nora namariqi kovaro vaakama nora namarivano qaki qaki i vauva taiqa viro tirema kero vaura.

¹⁶Mintumanta *sipi*qi kaiqa varoka voqamake qete vaiha vika vo *ofaa* Nora Kotira amiteha, náí kauqu aiqiqaa aqukeha tiha, Mpo, tenavu ai kaiqaqi varaqi virerave, tura.

¹⁷Ho Ionaara namariqi aqu kovaro Noravano Kotiva nora havuka vara kovaro vi havukava Ionaara nampiqama kovaro Ionaava taaramo enta entaqivata aatitoraqaavata vira avutaqi vaura.

Ionaava Nora Kotira aarora

2 ¹Ionaava havuka auhaqi vaiharo nai Variqa Nora Kotira aarero ²tiharo, Noravauvo, te anomake qoraiqamavi vaurauka ai aaraurara are ti uva irira iaro.

Qutu vuaka varianaini te vaiha ai aareha ariara mpo ti kahaqiane turara are ti uva irira ti kahaqira iaro.

³Are nora namariqi ti aqu kaaramanta te varuvaqi kupeqavi vauraro nora namarivano ti naavuma kero tiqaa kumpetaqi uriro takui vaiharo vi ani vairave.

⁴Mintimanta te tiha, Oho, Kotiva nai avuqaahairo ti qaqirama kaivo. Mpo, te Kotira Naavu kia ho qaiqaavata tavaainarave, turo.

⁵Namarivano ti aqu kero raqutu kareva auti vaimanta te vauraro namarivano ti aqu ravaaqavu kaivaro namariqi vai ukauva ti qiatavau ovenaaruma kaimanta vaunarave.

⁶Nora namariqi vai aiqinara vira auvoqi te otinuraro vevaraqi vai vatava ti ekaara ravaaqavu kareva auti vaimanta vaunarave.

Noravauvo, are ti Variqavano variaramanta te mini vaurara are nora varuvaqihaira ti tivita varaaramanta te kia qutu viraiti, qaqi vaunarave.

⁷Noravauvo, te tiha, Mpo, te qutu vuarirava aumantoma vaivo, tivake viraqaahai te ariara irike ai aaurara are nena Naavuqihaira ti uva irianarave.

⁸Ike, una variqa autu tuaherake variaka kia are aqurihama nimitaana okarara iriarave.

⁹Te kia vika voqaantemake vairaiti, te ihi tivakeha ariara koqeve tivaqi viha, vo *ofaa* vare ai iha quara amitarerave.

Te kauqu aiqiqaa aqukeha mintirerave tuna uvara quqaa mintirerave.

Noravauvo, areqaima tinavu ruaruama timiterava variaro, tiro.

¹⁰Ionaava minti tivakero Nora Kotira aarovaro Noravano Kotiva tuvaro nora havukavano vuru aahara vataini Ionaara vihi kora.

Ionaava Niniveni oruntora

3 ¹Noravano Kotiva qaiqaa Ionaara tiva amiro ²tiharo, Are nora vatuka Niniveni oru vaihara te ai tiva amuna uvara vi vatanaaka tiva nimiane, ³tuvaro Ionaava Noravano Kotiva tunte iro Niniveni vura.

Ninive nai nora vatukavano vauvaro vaiintivano vi vatukara ututuma kero taaramo entara vi anima kaarirava vaura.

⁴Ho Ionaava Ninive vatukaqi oriqetero vohaa enta nuvakero, viraqaahairo viva naveraitiharo, 40 entanavu aitarairaro Kotiva maa vatukara vehi autu taiqa kaanarove, tiro.

⁵Ionaava minti tumanta Niniveqi vau vaiinti nahentika tiha, Quqaama Kotiva mintianarove, tivake vohaa uva tivake tiha, Kaiqenavu tenavu ekaa vaiinti nahenti, nora vaiintivata inaara vaiintivata kara auramate, nihi utavaaqaqi nonku taariraro Kotiva tenavu qora aara qaqira kaainara tavaaire, ti.

⁶Minti tuvaro avuhainaa vaiintivano Niniveqi vauva, vivavata vi uvara iriro viva nai avuhainaa taintaqaahairo himpiro nai koqe utavaaqa qaqini varakero nihi utavaaqa nonkutero oru iha quarato hantaraqi oquviro vaura. ⁷Viva mintima kero vaiharo Niniveqi vau vaiinti nahentikaini uva varakero tiharo,

Te ni avuhainauka tenta nora vaiintinavu vataake ni qioqama teha niara mintima ti:

Ne ekaa kia kara naate. Vaiinti nahentive, purumakauve, sipisipive, tenavu ni qioqama teha kia karavata namarivata naate, turo.

⁸Ne ekaa kovaara utavaaqa nonkuteha, nenta purumakauqaave sipisipiqaave, kovaara tavuna aqu nimateha Kotira aaramaqa viha qora kaiqa, vo kaiqa vo kaiqa varera qaqirake, nai ruquti nai ruquti okararavata qaqira kaate.

⁹Tenavu mintiariraro Kotiva tinavuara arara itairava humpairaro viva tinavu vehi autu kareva inara qaqira kero, tinavu aaqurihama timitaanarove? tiro.

¹⁰Avuhainaa vaiintivano minti tumanta ekaa vaiinti nahenti viva tunte uvaro Kotiva tavomanta vika qora aara qaqira kora. Mintuvaro Kotiva tota tu uvara qaqirakero vika aaqurihama nimatehara kia vika vehi autu kora.

Kotiva vaiinti nahenti aaqurihama nimitora kaara Ionaara arara itora

4 ¹Kotiva vaiinti nahenti aaqurihama nimitora kaara Ionaara arara itovaro ²viva Kotira aarero tiharo, Noravauvo, te kia maini aniraiti, te tenta maaqaini variavauna entara quqaae te ariara viva mintianarove tiavaunarave? Virara irihama te qaqirake Tasisini ruqemake virera auti variavaunarave. Te kankomake irurara are vaiinti nahenti koqema nimatehara vika aaqurihama nimate variara Variqavave. Ai araravano kia vaaka itaivaro ai muntukavano vaiinti nahentiara voqama kero vaivara variaravave. Are vo haika kaara vaiinti nahenti vehi autu taiqa kareva ihara, vo avu aato irikehara kia vika vehi autu taiqake varianarave.

³Oho, Noravauvo, ti qaqi kairaqa te qutu vuare. Koqemama te kia qaqi vairaiti, qutu vuataarave, tiro.

⁴Ionaava minti tuvaro Noravano Kotiva aqao tiro, Kia virara ai arara itaarire. Ai arara itaarira haikava kiama ho vaivo, tiro.

⁵Noravano minti tuvaro Ionaava Ninive vatuka mini kero vatuka aaqaini kuariavu urinaini oru oquviro vaura. Viva haraara naavu kaqakero viraqi oquviro vaiharo tiharo, Kaiqe vaiha tavaariraro nana haikavanoe Niniveqi qovaraiqianarove? tivakero vauvaro ⁶Noravano Kotiva kuarivano vira tatoqa kaantorave tiro, viva tuvaro vaahi naaunta voqaava qampiqatero Ionaara aqu amitovaro Ionaava vaahi virara quaha kero vira aumaqaraqi koqema kero vaura.

⁷Ionaava ho vauvaro vira qararaa Kotiva qaiqaa tuvaro toveqivano vaahi vira ne vauvaro vaahi viva tamunta vura. ⁸Vaahivano tamunta vuvaro kuarivano uruvaro Kotiva kuahaara varakovaro uti vauvaro kuarivano noraiqaakero iteharo Ionaara qiata tatoqa kovaro vira kaara viva avu rira ura. Mintuvaro viva Kotira aarehara tiharo, Ti qaqi kairaqa te qutu vuare. Koqemama te kia qaqi vairaiti, qutu vuataarave, tiro.

⁹Minti tuvaro Kotiva tiharo, Vaahivano tamuntavira kaarae ai arara itaivo? Ai arara itaarira haikava kiama vaivo, tiro.

Tuvaro Ionaava tiharo, Ti tirara itaarira haikava vairove. Ti tirara itairara tira, are ti qaqi kairaqe te qutu vuare, tiro.

¹⁰Ionaava minti tuvaro Noravano Kotiva aqao tiro, Are kia vaahi vira ututera viraqaata raqikiraitira, are qaqi variararo vaahi viva naivano entaqi qampi qeharo noruqama viro vira qararaa entaqi tamunta vira, vira kaara are mpo ike ti variaro. ¹¹Are vi haikara, qaqi qumina haikara mpo ike ti variaramantavata, te Ninivera mpo ike ti vauro. Ninive nora vatukavano vaimanta viraqi 120,000 vaiinti nahenti kia koqe okarave qora okarave ho rairake tavaaka variamanta sipisipivata purumakauvata airitahaa variamantara ti, te homa vikara ike mpo tiva nimitararave, tiro. Noravano Kotiva minti turama.